

Фоменко Олексій Євгенович

вчитель історії та правознавства

**Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 23,
м. Суми, Сумської області**

Педагогічний стаж: 13 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка,
2007 рік.

Педагогічна ідея:

**«Формування правової компетентності учнів
засобами інформаційно-комунікаційних технологій
у процесі навчання основ правознавства»**

Основне завдання сучасної школи сприяти становленню громадянина – людини, яка поважає й дотримується норм і правил, прийнятих у суспільстві, уміє в правовий спосіб задовольнити свої інтереси, відчувати себе соціально, морально, політично і юридично дієздатною.

Реалії сьогодення вимагають від учителя нових підходів до організації освітнього процесу. Глибокі знання, постійний пошук ефективних форм, методів, засобів навчання, відповідальність, любов до дітей дають можливість працювати на високому професійному рівні. Якісна сучасна освіта – це співпраця сучасного креативного вчителя й активного учня, у діяльність яких упроваджуються сучасні технології. В сучасних умовах реформування освіти набуває раціональне використання інформаційно-комунікаційних технологій.

З метою формування правової компетентності (інформаційної, логічної, аксіологічної) у процесі навчання основ правознавства використовую інформаційно-комунікаційні технології та освітні ресурси. Це сприяє формуванню критичного мислення, підвищує продуктивність освітнього процесу, дозволяє реалізувати практичну спрямованість навчання.

На уроках основ правознавства використовую Інтернет-ресурси: Офіційний портал Верховної Ради України (<https://www.rada.gov.ua/>), Урядовий портал (<https://www.kmu.gov.ua/>) для розвитку умінь учнів працювати з юридичними документами та джерелами. Систематизацію й узагальнення інформації правового змісту здійснюю за допомогою онлайн-сервісу LearningApps (тема уроку «Конституційне право України» <https://learningapps.org/23096161>).

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (2011 р.) передбачає обов'язкове знання учнями понять і термінів у межах навчального предмету. Опанування учнем поняття означає, що він знає його зміст, зв'язки та

відносини з іншими поняттями, вмiє застосовувати його. Формування правових понять на уроках основ правознавства вимагає: активiзацiї, поглиблення та узагальнення знань учнiв, теоретичне та практичне застосування цих понять у процесi навчання основам правознавства. З цiєю метою на уроках використовую онлайн-сервiс Mentimeter (тема уроку «Сiмейне право України» <https://cutt.ly/OPD859d>).

Пiд час роботи учнiв над формуванням понять залучаю їх до рiзних видiв дiяльностi як навчальної (iндивiдуальна, фронтальна i групова), так i розумової (аналiзувати, доводити, систематизувати), а також готую учнiв до усвiдомлення змiсту навчального матерiалу та практичного застосування знань у життєвих ситуацiях (тема уроку «Правовiдносини. Види дiездатностi» <https://padlet.com/alef30117/mc9f45lgmwktmz5o>).

Для формування умiнь учнiв визначати сутнiсть i значення правових явищ, процесiв, пов'язаних з правом; суть i форми зв'язкiв особи та суспiльства, суспiльства i держави, держави i особи; визначати та застосовувати теоретичнi правовi поняття, термiни використовую онлайн-дошку Padlet (тема уроку «Поняття i види соцiальних норм» <https://padlet.com/alef30117/omxdpu8140f0zgq9>).

На уроках основ правознавства навчаю учнiв висловлювати власнi судження, оперувати категорiями такими, як: право, демократiя, права людини, свобода, спираючись на набутi знання, загальнолюдськi цiнностi та власну систему цiнностей; формулювати обґрунтовану думку щодо суспiльних проблем, пов'язаних iз правом.

Формування та розвиток навичок командної роботи на уроках основ правознавства з метою прийняття спiльних рiшень здiйснюю за допомогою онлайн-сервiсу LearningApps (<https://learningapps.org/display?v=p3u3n96y522>).

Головний аспект дiяльностi вчителя – допомогти дитинi стати успiшною, відчути радiсть від подолання труднощiв при вирiшеннi життєвих ситуацiй. Створення ситуацiї успiху на уроцi надає можливостi учневі відчути вiру у власнi здiбностi. Тому, на уроках основ правознавства придiляю увагу завданням творчого характеру, використовуючи онлайн платформу «Wordwall» (тема уроку «Права та обов'язки людини та громадянина» <https://cutt.ly/tPOFAgp>).

Переконаний, що завдання вчителя – розвинути творчий потенцiал кожного учня. На етапi мотивацiї освiтньої дiяльностi, використовую онлайн-ресурс «Gigsawplanet», що дає можливiсть в iнтерактивно-iгровiй формi вiзуалiзувати та самостiйно зрозумiти учням важливiсть теми «Сiм'я. Шлюб» у власному життi та суспiльствi (<https://cutt.ly/bPOGmA0>).

Зручним у використаннi на уроках основ правознавства є онлайн-сервiс Mentimeter, який дозволяє проводити опитування на рiзних етапах уроку. Робота з мобiльним додатком у цьому сервiсi забирає не бiльше кiлькох хвилин, а отриманi результати миттєво виводяться на екран. Потрiбен лише смартфон та комп'ютер учителя з доступом до iнтернету (тема уроку «Кримiнальна вiдповiдальнiсть неповнолiтнiх» <https://cutt.ly/PP FqQIt>).

Ефективним засобом підвищення результативності навчання основам правознавства є використання онлайн-платформи Learningapps (тема уроку «Злочин» (<https://learningapps.org/1280032>)).

Перевірку знань учнів на уроках основ правознавства здійснюю за допомогою тестових технологій сучасних онлайн середовищ: тести на платформах «На урок», «Всеосвіта» (тема уроку «Захист прав споживачів» <https://vseosvita.ua/test/kopiia-ty-spozhyvach-zakhyst-prav-spozhyvachiv-449749.html>)

Ефективним засобом формування правової компетентності та підвищення рівня знань учнів з основ правознавства є педагогічно виважене використання інформаційно-комунікаційних технологій за умови його систематичного застосування. Необхідними та достатніми умовами знань учнів є досягнення високої мотивації навчання, забезпечення диференціації освітнього процесу, формування навичок самоосвітньої діяльності.

Зміни, які відбуваються в житті, зокрема й карантинні обмеження, зумовили пошук нових шляхів досягнення оптимального результату в освітньому процесі. Учитель застосовує різні моделі змішаного навчання, зокрема «перевернутий клас». Для здійснення дистанційного навчання в синхронному й асинхронному режимах у закладі загальної середньої освіти використовую онлайн-платформу Google Workspace (G Suite for Education), яка дозволяє організувати онлайн-навчання, використовуючи відео-, текстову і графічну інформацію. Для роботи в синхронному режимі застосовую додаток Google Meet, в асинхронному – Google Classroom.

У закладі загальної середньої освіти організовую педагогічну діяльність і навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Будь-яка робота учнів під час проведення уроків має бути належно оцінена. У практиці використовую формувальне оцінювання, яке дає змогу простежити індивідуальний поступ кожного учня, його прогрес у оволодінні ключовими та предметною (правовою) компетентностями. Для оцінювання роботи учнів застосовую самооцінювання і взаємооцінювання.

У своїй педагогічній діяльності дію на засадах педагогіки партнерства, дбаючи про ефективну взаємодію з батьками, ураховуючи важливість таких чинників:

- доброзичливе ставлення до дитини (психологічний контакт з батьками легше налагодити, якщо вчитель виявляє розуміння учня, симпатизує йому, бачить позитивні риси);

- співпраця з батьками (доброзичливість, відкритість у спілкуванні з батьками – перший крок до взаєморозуміння);

Підвищую власний професійний розвиток з методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Беру активну участь у проєктах, працюючи за освітньою програмою «Світ чекає крилатих», яка реалізує інтегровану освітню систему для початкової школи Цимбалару А.Д.

Є членом журі II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з основ правознавства.

Переконаний, що сучасний випускник закладу загальної середньої освіти – не лише конкурентоспроможний, всебічно освічений, розвинутий, але й здатний застосовувати норми чинного законодавства для вирішення життєвих ситуацій і прийняття відповідних рішень.

<https://wordcloud.pro/ru/studio/editor?v=7>

Відеореюме:

<https://drive.google.com/file/d/12fMpLdseKc9J56n39NY1YDVEOvthwWmB/view?usp=sharing>